

Gc
977.102
V55r
1946357

REYNOLDS HISTORICAL
GENEALOGY COLLECTION

GEN

ALLEN COUNTY PUBLIC LIBRARY

3 1833 02280 6407

Roberts, Edward
ADRODDIAD

Pwyllgor Adeiladu Capel Newydd,

**SALEM, VENEDOCIA,
SWYDD VAN WERT,**

— OHIO. —

AGORWYD HYDREF 15-16, 1898.

ARGRAFFWYD YN
SWYDDFA Y REPUBLICAN,
AN WERT, OHIO.

33

R929.309771

R639   Roberts, Edward, 1858-1935.
Pwyllgor Adeiladu Capel Newydd, Salem,
Venedocia, Swydd, Van Wert, Ohio. Agorwyd
Hydref 15-16, 1898. Van Wert, Ohio, Swyddfa
y Republican 1902.
44p. illus. 19cm.

Hist.

24Ja69-5.00

(bjw
amk

1946357

PUBLIC LIBRARY
OF CINCINNATI AND
HAMILTON COUNTY

Authorized in 1853 as a Public and School Library, it became in 1867 an independent Public Library for the city, and in 1898 the Library for all of Hamilton County. Departments in the central building, branch libraries, stations and bookmobiles provide a lending and reference service of literary, educational and recreational material for all.

The Public Library is Yours . . . Use it!

R929.309771
R639

HISTORY & LITERATURE

24 Ja 69-5,00 ✓

ANERCHIAD.

ANWYL GYFEILLION:—Wrth gyflwyno i'ch sylw yr adroddiad hwn o hanes yr adeiladu, teimlwn ein hunain yn barod i dori allan mewn gorfoledd, mae ein llestr yn llawn. Gan i ni gychwyn y mudiad heb ymgynghorid ffurfiol, teimlem gyfrifoldeb neillduol arnom, a chyfaddefwn iddo fod yn faich trwm o bryder i ni; goddefer i ni roi teyrnged gyhoeddus o ddiolchgarwch i'r Pen Mawr am ein cynal, i ddwlyn hyn o waith i fuddugoliaeth. Diolch iddo am arbediad bywyd, a phob nerth a gawsom, ac am iddo roddi i chwirthau oll galon i weithio.

Yr oedd 1898 yn Jubili y Sefydliad; ac felly dathlwyd ef mewn modd teilwng, sef trwy godi capel hardd i genedlaethau sydd yn dod, os na ddigwydda damwain. Ni raid petruso dweyd ei fod y capel harddaf a fedd y Cymry yn America; a thystiai ymwelydd enwog o Gymru nad oedd ei harddach yno ychwaith.

Adeiladwyd ef ar adeg rad iawn, pan yr oedd pob defnyddiau yn y man isaf eu pris. Tystiai ei adeiladydd yn ddiweddar y buasai yn costio i ni yn awr o ddeg i bymtheg mil yn ychwaneg.

Bwriadem i'r Adroddiad ddod allan yn llawer cynt; ond buwyd yn disgwyl wrth -ychydig oedd ynt heb gyflawni eu haddewidion; a phan ddechreuwyd ar y gwaith o'i grynhoi gwelwyd ei fod yn fwy o orchwyl o lawer nag y tybiwyd.

Gwnaeth y Trysorydd, a'r Ysgrifenydd, waith mawr yn ddistaw a dirwgach; a gweithiodd yr holl Bwyllgor yn ardderchog, ni welsom erioed bwyllgor mwya ffyddlon, a thangnafedus.

Diolchwn i bawb am eu haelioni, a'u ffyddlondeb. Gan ddymuno i bawb wyneb Duw y gorffwyswn.

Eich brawd a'ch cydymaith yn nheyrnas ac amynedd Iesu Grist,

EDWARD ROBERTS. .

Venedocia, Ohio, Mai 8, 1902.

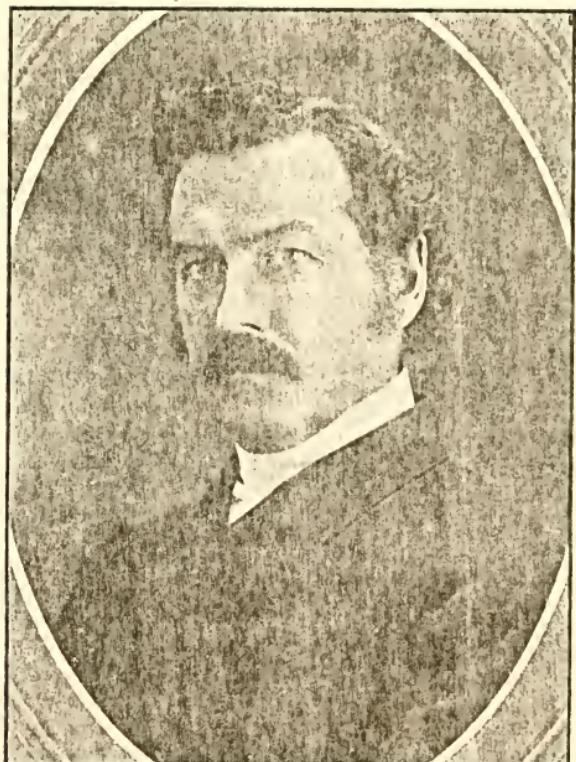

CYNWYSIAD.

ANERCHIAD	3
CRYNODEB O HANES YR EGLWYS	5-12
Y GWAITH A RODDWYD GAN Y GYNULLEIDFA	13-14
CYFRANIADAU SALEM	15-25
SEION	26-29
HOREB	29-30
BETHEL	31
YR EGLWYS BRESBYTERAIDD	32
VAN WERT	33-34
DELPHOS	34
COLUMBUS	35
CINCINNATI	35-36
CYLCH JACKSON	36-39
DIEITHRIAID ERAILL	39-41
DIEITHRIAID AT Y GLOCH	41
CRYNODEB O'R DERBYNIADAU	42
CRYNODEB O'R TALIADAU	43-44
Y DARLUNIAU	44

Y PARCH EDWARD ROBERTS, BUGATI.

CRYNODEB BYR O HANES YR EGLWYS.

Dechreuad yr Achos—Tad y Sefydliad—Cynydd yr Eglwys—Ei Gweinidogion—Ei Diaconiaid—Y Capel Cyntaf.
Yr Ail Gapel—Y Capel Presenol.

Mae cychwyniad y sefydliad ar achos crefyddol yn gyfamserol. Dechreuad y naill a'r llall oedd dyfodiad Mri. William Bebb, Thomas Morris, a Richard Jervis, a'u teuluoedd i'r lle yn Ebrill, 1848. Cadwyd moddion crefyddol ganddynt yn nghaban log Mr. Morris y Sabboth cyntaf, a chadwyd Seiat am 2 o'r gloch y dydd Mercher canlynol, a pharhawyd i'w chadw yn mlaen gyda chysondeb. Wedi chwe' mis o gadw y moddion yn y caban, dechreuwyd eu cadw ar gylch; ond yn fuan daethant yn gyfan-gwbl i Mr. Bebb.

Gan mai efe a ystyriyr yn dad y sefydliad, yn fyddol a chrefyddol, nid amnhriodol fyddai ychydig grybwyllion neillduol am dano. Ganwyd ef yn Tawelan, Llanbrynmair, Sir Drefaldwyn, G. C., Tach. 1787, (Gwel grybwylliad am y teulu yn Meth. Cymru, Cyf. 2, t. d. 346.) Pan yn 23 ml. oed symudodd gyda ei rieni i Rhiwgriafol, Penegoes; ac fel Bebb Rhiwgriafol yr adnabyddid ef. Ymfudodd i America yn 1847. Yr oedd Bebb, Llywydd Talaeth Ohio, yn gefnder iddo; ac mae yn bosibl mai ei berthynas ag ef barodd iddo ymsefydlu yn Ohio. Gan ei fod yn gysurus ei amgylchiadau prynodd dir yn helaeth, a gwerthai y tir i eraill a ddeua i yma, a rhoddai arian iddynt ar y tir.

Ei gysylltiad ef fel hyn a'r sefydliad mae'n debyg fu yn foddion i ddwyn cynifer o bobl Trefaldwyn i'r lle. Yr oedd yn un o argyhoedd-iadau crefyddol dyfnion, ac yn fanwl, penderfynol, a ffyddlon iawn

gyda chrefydd. Nid oedd yn huawdl, ond yn fwy diwyllledig ei feddwl na'r cyffredin yn ei oes.

Bu yn proffesi crefydd am 51 o flynyddau, ac yn flaenor am 44, er nad oedd ond 69 pan fu farw.

Gweithiodd yn egniol iawn gyda chrefydd yn Nghymru, a daeth i America, a rhoddodd gychwyniad i sefydliad crefyddol Cymreig a ddeil i'w gydmaru heddyw ag unryw sefydliad Cymreig yn y wlad. Bu ty Mr. a Mrs. Bebb yn gartref i'r achos am tua phum' mlynedd; a bu hi mor ffyddlon ag yntau i wasanaethu yn ei chylch ei hun, yn croesawu y saint fel yna i'w thy am gyfnod, a gweinidogion y Gair am flynyddoedd lawer wedi hyny. Merch Y Faner, ger Dolgelley, ydoedd hi.

Yn mhen y flwyddyn, sef Ebrill, 1849, daeth y Parch. Howell Powell i ymweled a hwy, (y pregethwr cyntaf ymwelodd a hwy oedd y Parch. Michael D. Jones, Bala, yn Mehefin 1848, ac aethpwyd trwy ffurf o gorfforielglwys Fethodistaidd; ac anfonwyd cais gyda Mr. Powell am iddynt gael eu derbyn i undeb a Chymanfa y T. C. yn Ohio, yr hon a gynhelid ar y pryd yn Newark, O. Yr oedd Mr. Thomas Morris, fel Mr. Bebb, yn flaenor rheolaidd yn Nghymru gyda y T. C. Dyn distaw, hynaws, ond byddai yr hyn a ddywedai yn gall, ac i'r pwrras. Un o Dolegweiddiol, plwyf Trefeglwys, Sir Drefaldwyn ydoedd. Efe oedd blaenor y gan yma, ond bu farw Medi 24, 1853.

Rhif yr eglwys pan gorfforwyd hi gan Mr. Powell oedd 15eg, sef Mr. a Mrs. Bebb, a tri o'r plant, Mr. a Mrs. Thomas Morris, Mr. a Mrs. Jervis, Mr. a Mrs. David Owens, Mr. a Mrs. Edward J. Jones, Mr. David M. Jones a Mrs. Richard Jones, yr oll o Sir Drefaldwyn. Nid oes ond tri o honynyt yn aros, sef Mr. Jervis, a Mr. Owens, yr hwn sydd wedi gadael ei go ml. oed, a merch hynaf Mr. Bebb, sef Mrs. David M. Jones. Erbyn heddyw mae yr eglwys fechan wedi cynyddu i fod yn un o'r eglwysi cryfaf fedd y Cyfundeb yn y wlad. Er iddi genhedlu merched y rhai sydd yn eglwysi llewyrchus o'i haimgylch, rhifai yn gyffredin tua 300, ac nid oes arwyddion henaint arni o gwbl. Yn 1863 aeth Seion allan o honi, yn 21 o gyflawn aelodau, yr hon yn awr sydd yn rhifo dros 100; ac y mae hon wedi bod dan yr un gofal bugailiol a Salem o'r dechreu hyd yn awr. Yn 1881 aeth Horeb allan yn 38 o gyflawn aelodau; ac y mae hithau wedi cynyddu yn eglwys lewyrchus. Yn 1890 aeth Bethel allan, yn 20 o gyflawn aelodau. Mae y ddwy uchod wedi bod yn un o foflaeth

fugeiliol, tan ofal y Parchn. D. Jewett Davies, M. A., Isaac Edwards, a D. M. Jones, yr hwn yw eu gweinidog presenol.

Y gweinidog sefydlog cyntaf a fu ar Salem oedd y Parch Hugh Pugh. Brodor o Dowyn oedd ef; ganwyd ef ar dyddyn yn y plwyf hwnw o'r enw Bryn Glas Isaf, Awst 22, 1812. Daeth i America yn 1850. Yn Youngstown y sefydloedd gyntaf, ac y dechreuodd arfer ei ddawn fel pregethwyr; ond nid oedd yno eglwys Fethodistaidd yn y lle y pryd hwnw. Derbyniwyd ef yn bregethwyr gan Gymanfa Ohio yn Palmyra, Ohio, yn 1852. Bu yn porthi y praid yn y lle hwn am ddwy flynedd. Yn 1854 ordeiniwyd ef, a symudodd i Swydd Van Wert yma; a bu yn pregethu ac yn bugeilio yr ychydig braidd oedd yma yn ffyddlon iawn am flynyddoedd. Yn 1868 symudodd i Sugar Creek, Putnam county, Ohio, lle y llafuriodd yn ffyddlon hyd ei ddiwedda. Aeth at ei wobr Awst 12, 1878. Yr oedd yn ddyn pur, yn bregethwyr sylwedol ac efengylaidd, a'i dduwioldeb uwchlwm anheuaeth.

Ei olynnydd fel gweinidog Salem oedd y Parch John P. Morgan. Ganwyd ef yn Sir Aberteifi, D. C., Rhag 3, 1830. Ymfudodd gyda el trwl i Swydd Jackson, Ohio, 1840. Dechreuodd bregethu yn Horeb, Jackson, yn 1865. Yn 1865 symudodd i Van Wert i gymeryd gofal eglwysi Salem a Seion; a gwasanethodd yn ffyddlon hyd 1883, pryd y gorfu iddo ymryddhau oherwydd gwaeledd feichyd. Collodd ei olwg am flynyddoedd, ond adferwyd ef iddo i raddau y flwyddyn ddiweddaf y bu fyw. Aeth yntau i dangnefeld Tach. 19, 1899. Perthynai i'r dosbarth blaenaf o bregethwyr; meddai alluoedd uwchraddol, a meddwl tra diwylledig.

Dilynywyd hwy gan y rhai canlynol:—

Y Parch Hugh Davies, yn awr yn Scranton, Pa.

Y Parch R. Vaughan Griffith, yn awr yn Lime Springs, Ia.

Y Parch Thomas Roberts, yn awr yn Caer, Lloegr.

Y gweinidog presenol yw yr ysgrifenydd.

Y diaconiad a fu yn yr eglwys, heblaw y ddau a enwyd, sef Mrs. Bebb a Morris:—

Mr. Jeremiah Parry—Yn ddiacon yn Nghymru. Daeth yma yn 1853. Symudodd i Middle Point, yn 1868. Bu farw Mawrth 1896, yn agos i 86 ml. oed.

Evan Thomas—Daeth yntau yma yn ddiacon yn 1853. Bu farw Ebrill 27, 1857, yn 49 ml. oed.

Mr. William G. Bebb—Mab ydoedd i'r cyntaf. Dewiswyd yn 1858. Symudodd i Wisconsin yn 1864. Bu farw Awst 21, 1894, yn Minneapolis, Minn.

Mr. David M. Jones—Bu farw ar ol agoriad ein capel newydd. Brodor o Llanbrynmair. Bu yn ddiacon yn Salem o 1858, hyd Mawrth 5, 1901, pryd y bu farw, yn 78 ml., 1 mis, a 22 diwrnod. Gwnaeth achos Iesu Grist yn achos iddo ei hun; ac nid ydym yn gwybod i ni adwaen neb ffyddlonach. Llanwodd ei ddydd a gwaith, a cholled fawr i ni oedd ei golli.

Mr. Abraham Jones—Wedi gwasanaethu am bum' mlynedd; ymunodd a Seion ar ei ffurffriad.

Mr. Rowland J. Whittington—Daeth yma yn ddiacon o Cincinnati, yn 1865. Bu farw Gor. 10, 1883, yn 68 ml. oed.

Mr. Morgan H. Morgan—Dewiswyd yn 1869. Wedi gwasanaethu am 13 o flynyddoedd, ymunodd ag eglwys Horeb ar ei ffurffriad.

Mr. Thomas J. Morris—Mab ydoedd i'r cyntaf o'r enw. Bu farw wedi i ni ddechreu adeiladu ein capel newydd, ac felly ni chafodd ei weled wedi ei orphen, er cymaint oedd ei ddyddordeb ynddo. Gwr t.uwel, pur, a sylwedol iawn fel ei dad ydoedd. Bu farw Mai 12, 1898, yn 44 ml. oed, 6 mis, a dau ddiwrnod.

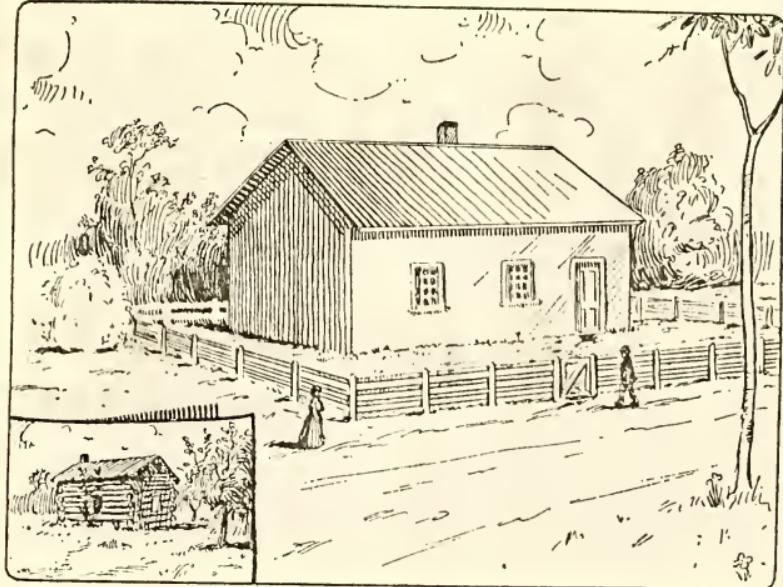
Diaconiaid presenol yr eglwys ydynt Mr. David W. Evans, Thomas A. Alban, John T. Thomas, Richard Jervis, a James Price Morgan.

Yn 1853 adeiladwyd y capel cyntaf, ar dir Mr. Bebb, am y rheol a thy presenol y gweinidog, agos lle mae yr hen ysgoldy. Nid oedd ond deg-troedfedd-ar-hugain wrth ugain. Safai a'i ochr at y ffordd; drws yn ei ochr, a ffenestr o bob tu i'r drws. Yr oedd yn ormod o lawer i'r gynulleidf a pryd hwnnw; a thŷbiad rhai na lenwid ef byth.

Adeiladwyd ef gan Mr. Edward J. Jones, y saer, yn cael ei gynorthwyo gan Mr. D. M. Jones. Costiodd \$300; ac yr oedd hyn yn faich mawr y pryd hwnnw i'r ychydig yn nghanol y coed. Y Parchn Evan S. Jones, a Robert Williams, o Jackson, fu yn gwasanaethu ar ei agoriad.

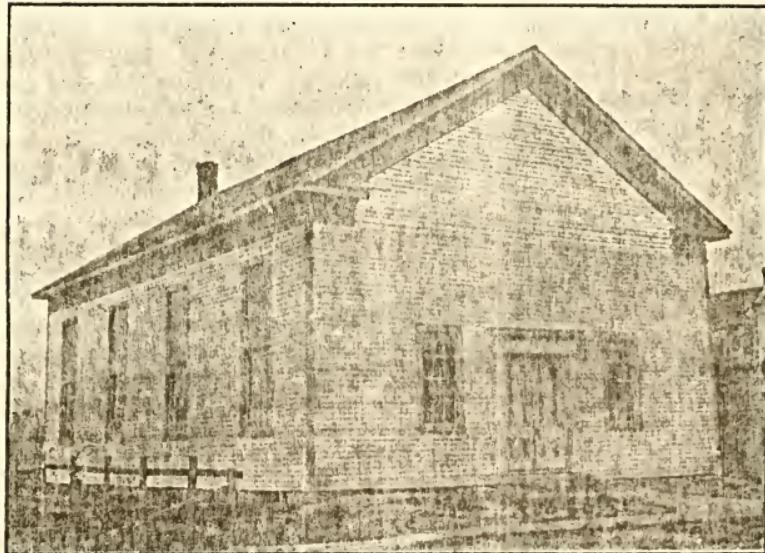
Adeiladwyd yr ail gapel yn 1866, ar lot newydd am y rheol a'r cyntaf. Capel cryf a heblaeth, gyda ag oriel (gallery) ar ei dalcen. Mesurai 60 troedfedd wrth 40; a chostiodd \$3500.00. Ei adeiladwyd oedd Mr. William E. Jones. Digwyddodd dumwain adeg ei adeiladu; cwmpodd wyth o ddynion o'i ben, ac yr oedd saith o honynt yn

Y CAPEL CYNTAF. ADEILADWYD YN 1853. COSTIODD \$300.

AIL GAPEL. ADEILADWYD YN 1866. COSTIODD \$1,500.

Gymry, sef y Parch J. P. Morgan, Mr. Wm. E. Jones, D. W. Evans, Hugh E. Evans, Jonathan Jones, David M. Jones, a John Breese. Anafwyd y ddau ddiweddu yn ddifrifol; torodd Mr. Jones ei asenau, a Mr. Breese ei forddwyd, a bu yn gloff hyd ei fedd.

Y Parchn Thomas Levi, a Howell Powell oedd ynt yn gwasanaethu ar ei agoriad.

Pan ddaethom yma yn 1895, teimlem fod angen capel newydd ar Salem. Er fod yr hen gapel yn adeilad eang, a mwy golygus na llawer a welom, eto teimlem nad oedd yn deilwng o'r eglwys, a bod llais atom am i ni gydio yn y gwaith. Petrusem yn fawr yn nghylch y ffordd i gychwyn y mudiaid. Ofnem y credai rhai o'r arweinwyr nas gellid mentro anturiaeth mor fawr ar hyny o bryd, eto teimlem fod yn yr ardal allu ac ewylls i wneyd y gwaith. Y dyrys bwnc i ni ydoedd, pa fodd i ddwyn hyny i'r golwg cyn i'r gwan ei ffydd gael traethu ei ofnau, a dangos yr anhawsderau? Pan yn nghanol y dryswch, daeth Rhagluniaeth i'n cynorthwy, a hyny mewn modd amlwg fel y mae yn ymddangos i ni heddyw. Rhyw ddiwrnod pan oeddym yn siarad o flaen ein ty ag Americanwr o'r enw Mr. Lee B. Durstine, Columbus, sylwai y dylem godi capel newydd. Wedi i nl ateb yn chwareus fod yn hawddoch siarad na gwneyd, aeth i'w logell, ac estynodd bill \$5.00 i ni, i gychwyn cronfan capel newydd. Bu hwnw yn ein llogeill am rai wythnosau heb i ni ddweyd dim am dano wrth neb. Pan yn ein hystafell un noson yn myfyrio ar pa fodd i wneyd, daeth cynllun yn sydyn i'n meddwl, a phenderfynasom ei roi mewn gweithrediad ar unwaith. Ar ol y bregeth y boreu Sabbathi canlynol, dywedasom wrth y gynulleidfa fod genym ryw beth nellduol i'w ddweyd wrthynt y nos, a rhywbeth i'w ddangos iddynt, a'i fod yn bosibl nad oedd ynt erioed wedi ei weled o'r blaen, ac na welent ef mwy. Ni raid dweyd fod y capel yn llawn y noson hono. Gwnaed sylwadau ar ofalu am, a harddu ty yr Arglwydd, seiliedig ar Haggai 1:4-8. Ar ddiwedd y sylwadau dangoswyd y pum'doler bapyr iddynt, ac meddein, yr ydych wedi gweled llawer o rai tebyg iddo, ond mae'n bosibl na welsoch hwn erioed o'r blaen, ac na welwch ef mwy. Dywedwyd ei hanes wrthynt, a'n bod yn credu i'r Arglwydd anfon Americanwr o dret Columbus, gyda phum'doler i gychwyn cronfa capel newydd. Yna gofynem pa beth a wnaem ag ef a'i ei anfon yn ol, ynte ychwanegu ato? "Haner-can-doler," gwaeddai hen dad ffyddlon o'r gynulleidfa. Teimlem braidd yn siomedig am i ni gael siugwr mor isel i gychwyn, am

yr ofnem mai o hyny i lawr y byddai y rhai a ddilynai; ond er ein llawenydd i fyny yr aethant. "\$100.00," meddai yr ail; "\$200 00" meddai 3ydd &c nes i ddau frawd dddod a \$500 00 bob un. Cafwyd dros \$5,000.00 o addewidion y noson hono. Dywedid y rhoddid cysleustra cyffelyb drachefn mhen dwy wythnos, ac y disgwyld y byddai y gwyr mwyaf *timid* wedi yngynghori a'u gwragedd erbyn hyny, ac y ceid y rhan fwyaf i roddi addewidion. Pan y gofynodd brawd ar y ffordd o'r capel y noson hono i hen dad ag oedd wedi dweyd wrtho ychydig cyn hyny nad oedd gwiw son am gapel newydd ar hyny o bryd, a oedd yn meddwl y ceid capel newydd? Wel, "meddai, a dagrau llawenydd yn rhedeg dros ei ruddiau, y mae wedi ei adeiladu." Pan roddwyd y cysleustra mhen dwy wythnos aeth yr addewidion dros \$10,000.00. Ni chafodd y gynulleidfa gysleustra ffurfiol ar ol hyn i wneyd addewidion hyd ddydd yr agoriad; ond daeth bron yr oll nad oedd ynt wedi rhoddi eu haddewidion yn gyhoeddus a'u haddewidion i ni i'r ty. Mae un ffraith yn haeddu yn heddwlod ei chofnodi, sef na ofynasom i neb o gynulleidfa Salem, yn bersonol, faint a roddwch at y capel newydd? Dymunwn i hyn fod yn glod oesol i'r gynulleidfa yn Salem, oherwydd dengys fod yr haclioni yn holol wirfoddol.

Penderfynwyd codi Pwyllgor Adeiladu, a bod hwnw i gynwys yr Ymddiriedolwyr. Gwnaed pwylgor o bymtheg; ond trwy newidiad ar ol hyn yn nifer yr Ymddiriedolwyr daeth dau eraill i mewn yn ddiweddarach i'r pwylgor.

Y Gweinidog—Llywydd; Mr. Thomas A. Alban, Is-llywydd; Mr. John C. George, Ysgrifenydd; Mr. Morris B. Jones, Trysorydd; Mrs Wm. E. Jones, Edward R. Hughes, John S. Breese, Wm. J. Bebb, John W. Jones, David T. Jones, Dr. David Davies, John H. Rees, Richard M. Evans, David B. Jones, James Price Morgan, William C. Morgan, Richard O. Evans.

Cyfarfyddodd y Pwyllgor Awst 23, 1897, a phenderfynwyd cael Architect; a Medi 23, cytunwyd i gymeryd Wing & Mahurin, Ft. Wayne, Ind. Wedi rhoddi amlinelliad iddo o'r hyn ddymunem gael, cafwyd plan ganddo, yr hwn a fabwysiadwyd, wedi nifer a welliantau arno, Tachwedd 18, 1897.

Derbyniwyd *bids* oddi wrth chwech ar y gwaith o godi yr adeilad, sef Building Exchange, Cincinnati, S. A. Dunbar; Alexander Dawson, Toledo; H. F. Rump, Van Wert; W. H. Creep, Bluffton, Ind., a J. S. Zook, Van Wert. Derbyniwyd eiddo y diweddaf, sef

\$11,149.57, yr oedd \$1,219.00 o dan yr agosaf ato, a thros bum' mil o dan yr uchaf.

Gwerthwyd yr hen gapel i'n Cor Meibion (Cambrian Male Chorus) am \$100; symudwyd y capel ganddynt ar dir wedi ei brydlesu gan Mr. D. W. Evans. Mae yn dra gwasanaethgar i'r Cor, ac i'r lle hefyd fel Hall.

Penderfynwyd os gellid lledu y lot, adeiladu y capel newydd yn yr un man a'r ail gapel; a llwyddwyd i wneyd hyn trwy brynu saith droedfedd ar hugain yn yr ochr Ogleddol, gan Mr. D. W. Evans. Mae gan yr eglwys ddwy lot helaeth ar yr ochr ddeheuol i'r rheoli lle yr oedd yr hen gapel cyntaf; ond mwy na hyny ar yr ochr Orllewinol lle y mae y capel presenol, a thy y gweinidog, yr hwn yr adeiladwyd 20 ml. yn ol.

Nid oedd y llechi, y gwydr, frescoing, furnaces, y gloch, a'r dodrefn, i mewn yn y cytundeb a Zook; y ni oedd i bwrcasu y pethau hyn yn nghyd a thori y seler, a chludo pobpeth o fewn pum' milltir o gylch. Yr oeddym i dalu am y defnyddiau hefyd fel y deuenit, o fewn 25 per cent, ac am y gwaith yn fisol o fewn 10 per cent; a'r rhai a nodwyd i ofalu am yr amcan gyfrifol oedd ynt Mr. David T. Jones, John W. Jones a Wm. E. Jones. Y taliad cyntaf a wnaed oedd ar y defnyddiau, sef \$2000.00 Chwef 23, 1898. Llwyddwyd i dalu y gofynion misol heb godi arian, yr hyn sydd yn glod mawr i'r gynulleidfa.

Tachwedd 8, 1897, dechreuwyd tori y seler; a thorwyd *drain* o gornel Ogledd-Orllewin y seler i'r Creek trwy berllan D. W. Evans, i'r Gogledd i'r ty.

Gorphenwyd y gwaith gan Mr. Zook yn ei amser; a gwnaeth waith rhagorol; profodd ei hun yn foneddwyr cristionogol.

Agorwyd y capel Hydref 15, 16, 1898. Pregethwyd y noson gyntaf gan y Gweinidog presenol, a'r Hen-weinidog, y Parch J. P. Morgan. Pregethwyd hefyd gan y Parchn. Daniel Evans Jones, Venedocia; H. W. Griffith, Cincinnati; Wm. W. Rees, (Pres.); R. H. Evans, Cambria, Wis.; David Davies, D. D., Oshkosh, Wis., a William James, D. D., Manchester, Lloegr.

Casglwyd ddydd yr agoriad mewn arian, ac addewidion, dros \$4000.00. Deuai yr addewidion i mewn yn gyflym a diball pan roddasom gyfle i'r gynulleidfa ar ddiwedd y gwasanaeth y noson ddiweddaf; ac wedi i ni fod wrthi am tuag ugaŵ mynud, dechreuodd y

goleuni celfyddydol ballu, a gwaeddodd y Parch D. Davies arnom,
"Frawd, mae y nefoedd yn dweyd eich bod wedi cael digon."

Cyfranodd eglwysi y cylch yn anhydeddus, sef Seion, Horeb,
Bethel, a'r Eglwys Bresbyteraidd; a chafwyd cymorth sylweddol o Van
Wert, Delphos, Columbus, Cincinnati, a gweithiodd y brodyr Mri.
Lot Davies, a James D. Jenkins, yn rhagorol ddydd yr agoriad, i
wneyd casgl yn mhllith brodyr o gylch Jackson.

Teimlwyn yn gynes iawn at ein caredigion, a chyflwynwn iddynt
ddiolchgarwch calon.

Rhoddywyd ffenestri gan bersonau, a chymdeithasau fel y canlyn:—
Mae y ffenestr fawr sydd yn ngwyneb y capel i'r tri theulu Cymreig
cyntaf. Mae y ffenestr yn daïr; y ganol i Mr. a Mrs. William Bebb,
gan Mrs. D. M. Jones; yr Ogledadol i Mr. a Mrs. Thomas Morris, gan
ei mab, Mr. Thomas J. Morris; ar Ddeheuol i Mrs. Mary Jervis, gan
ei phriod.

Mr. a Mrs. Thomas A. Alban, gan eu plant.

Mr. John a Mary Breese, gan eu plant.

Mr. David M. a Laura Bebb Jones, gan eu plant.

Mr. a Mrs. John M. Jones, gan ei merch, Mrs. Sarah Owens
George.

Miss Ella O. Evans, i'w rhieni.

Mr. Richard W. Jones, i'w rieni.

Mr. Rowland J. Whittington, gan ei briod.

Mr. David a Mrs. Sarah Owens, gan Mr. a Mrs. Edward T.
Jones.

Mr. Jeremiah Parry, gan ei blant.

Mr. a Mrs. Jane Hughes, gan eu plant.

Rhodd gan Mr. a Mrs. Rowland Evans.

Y Gymdeithas Ymdrechol.

The Presbyterian church.

Eglwys Seion.

Eglwys College St., Cincinnati.

K. P. Lodge, No. 177, Venedocia, O.

Ceisiwyd cadw cyfrif o'r gwaith a roddwyd yn rhad gan y
gynulleidfa; ond nid ydym yn proffesu fod hwn yn gywir; ond
gwnaethom ein goreu, yn nghanol trafferthion eraill, i gadw cyfrif; ac
y mae fel y canlyn:—

	Llwyth o Middle Point.	Dyddiau gyda Gweddol J.	Dyddiau fir	Dyngon
Alban, Mr. a Mrs. Thomas A.....				18
Alban, David	3	5		1
Ashton, Edward.....	1			
Breese, John S.....	4			
Breese, Richard S.....	2	2		5
Bebb, William J.....				12
Bebb, William John.....				3
Breese, Richard (Bethel).....	1			
Davies, Evan G.....		5		2
Davies, Daniel.....	1			
Evans, Richard M.	13	13		30
Evans, Mrs. Sarah A	2	3		2
Evans, John L.....	6	4		8
Evans, Hugh E.....	6	6		5
Evans, Evan E.....				3
Evans, William W.....	1	5		8
Evans, Thomas.....				7
Evans, David W.....	1	3		
Evans, William B.....				6
Evans, Richard O.....	3	3		8
Evans, Daniel O.....				3
Edwards, David H.....				11
Edwards, John P.....			3	4
Humphrey, Ellis.....				1
Hughes, Edward R.....	4	5		11
Hughes, John R.....				5
Hughes, John R. (Bethel).....		1		1
Hughes, David T.....	5	6		8
George, John C.....		1		3
Griffith, John.....				4
Foster, Evan.....	3	4		4
Foster, John C.....				4
Jones, David M.....				11
Jones, Edward E.....				18
Jones, Richard W.....	6	5		5
Jones, Edward W.....	4	3		4
Jones, David E.....	2	2		7
Jones, David B.....	2	6		5
Jones, Lewis W.....		2		4
Jones, John G.....		2		1
Jones, Robert S.....				10
Jones, David T.....	5	5		6
Jones, William H.....	1	2		4

	Llwythi o Middle Point.	Dyddiau Eryda	Gweddodd. Dyddiau Wr Dynion
Jones, Thomas Charles.....	2		3
Jones, John E.....	2		1
Jones, John Elias.....	3		7
Jones, Moses P.....	2		3
Jones, John W.....	7		6
Jones, Thomas W.....	6		3
Jones & Jones.....	8	8	12
Jones, Henry R.....			4
Jones, William E.....			5
Jones, David E.....	2	2	
Jones, Stevan.....			4
Jervis, Richard.....			2
Meredith, William.....	3	6	4
Morris, David C.....			2
Morris, Eben.....		3	4
Morris, Evan (Bethel).....			1
Morgan, James Price.....	1	5	4
Morgan, William C.....			8
Morgan, Evan.....		4	1
Lloyd, John B.....		2	1
Lloyd, Evan E.....			3
Pugh, Ilngh E.....		3	2
Price, John G.....	2	2	1
Parry, Edward T.....			3
Owens Richard E.....			1
Owens, Thomas G.....	2		
Owens, Owen B.....	3	2	10
Owens, David J.....	1		
Rees, John H.....	15	13	22
Rees, David W.....		3	6
Rees, William.....			3
Roberts, Hugh	3	4	7
Richards, Hugh O.....		2	1
Thomas, Joseph E.....			5
Thomas, Robert R.....			1
Thomas, James.....			1
Williams, William R.....			2
Williams, William T.....	1	3	5
Williams, William (Bethel).....			1

CYFRANIADAU AT GAPEL NEWYDD SALEM, VENEDOCIA, OHIO.

SALEM.

(SYLWER—Cyntesyd y golofn gyntaf y taliadau mewn arian a wnaed at y capel, y ffenestri, y gloch a'r casgl a wnaed trwy y chwior-ydd ieuaine ddiwedd y flwyddyn 1901.)

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwaith.	Cyfanswm Teuluaid.
Alban, Mr. & Mrs. Thomas A.....	\$160 00	\$18 00	\$178 00
Alban, Mr. & Mrs. David.....	111 00	22 00	
Ethel.....	25 00		
Thomas Acron.....	25 00		
George Edward.....	25 00		208 00
Ashton, Mr. & Mrs. Edward.....	35 50	2 00	37 50
Breese, Mrs. Mary	161 00		161 00
Breese, Mr. & Mrs. John S.....	211 00	24 00	
Margaret Jane.....	25 00		
Mary.....	25 00		
Samuel.....	5 00		290 00
Breese, Mr. & Mrs. Richard S.....	173 00	15 00	
Alfred	5 00		
Ambrose.....	5 00		
Breese, Mrs. Hannah.....	111 00		198 00
Bebb, John	10 50		10 50

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwath.	Cyfanswm Teuluaid.
Bebb, Mr. & Mrs William J.....	\$201 50	\$ 12 00	\$
William John.....	11 75	6 00	
Goodwin.....	6 00		
David.....	5 00		
Orlando.....	2 50		
Raymond Rees.....	10 00		254 76
Baxter, Mrs Elizabeth.....	2 00		
Earl	1 00		
Russel	1 00		4 00
Davies, Mr. & Mrs. Evan G.....	155 00	17 00	
Elizabeth M.....	25 00		
Elmer	25 00		222 00
Davies, Dr. a Mrs. David.....	205 00		
Morgan.....	10 00		215 00
Davies, Mr. a Mrs. Thomas L.....	45 00		
Evan.....	1 00		46 00
Davies, Mr. a Mrs. David J.....	50 00		
Thomas Russel.....	5 00		55 00
Davies, Evan J.....	25 00		
Edward	50		
William T.....	7 00		
Maggie.....	6 00		38 50
Davies, Mrs. John H.....	4 00		
John Glyndon.....	1 00		5 00
Davies, Mr. David P.....	26 00		26 00
Davies, Jenkin W.....	10 00		10 00
Davies, Mr. John R (Prairie).....	50 00		50 00
Edwards, David H.....	103 00	11 00	
Margaret Lena.....	3 00		
Rachel Cranogwen.....	3 00		
Mary Dorothy	2 00		
Thomas.....	2 00		124 00
Edwards, Mr. & Mrs John P.....	52 00	13 00	
Richard Rufus.....	5 00		70 00

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwirth.	Cifanswm Teulusedd.
Evans, David W.....	50 00	10 00	
Laura Ann	50 00		
David B.....	50 00		160 00
Evans, Mr. a Mrs. Wm. B.....	11 00	6 00	
David Harris.....	25 00		202 00
Evans, Mr. a Mrs. Roland.....	201 00		201 00
Evans, Mr. a Mrs. Hugh E.....	62 00	35 00	
Alban J.....	25 00		
Dr. Thomas A.....	25 00		
D Luther.....	25 00		
Elsworth	20 00		
Eunice	20 00		
Myrtle A.....	5 00		
M. Zelma.	5 75		222 75
Evans, Mr. a Mrs. Evan E.....	51 50	6 00	57 50
Evans, Mr. a Mrs. Richard M.....	159 00	95 00	
Morris.....	100 00		354 00
Evans, Mr a Mrs. Thomas.....	103 50	7 00	110 50
Evans, Mr. a Mrs. Edwin J.....	25 50		
Walter Davies.....	1 00		26 50
Evans, Mr a Mrs. William W.....	113 00	24 00	
Thomas Walter.....	34 00		
Ann Jane.....	33 00		
Maud.....	33 00		237 00
Evans, Mr. a Mrs. Richard O.....	500 00	23 00	
Mable	25 00		
Russel.....	35 00		
Daniel Hayden.....	25 00		608 00
Evans, Mr. a Mrs. Daniel O.....	106 00	3 00	
Helen	5 00		
Irene	5 00		
Dorothy A.....	5 00		
Cora Lee.....	5 00		
Elmyra.....	5 00		
Daniel O.....	5 00		139 00

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwalth.	Cyfanswm Teuluaid.
Evans, Ella O.....	\$127 00	\$	\$127 00
Evans, John Russel.....	20 00	15 00	
Evans, Willie.....	15 00		
Evans, Robbie.....	15 00		65 00
Evans, Margaret.....	50		50
Evans, Mr. a Mrs. David J.....	60 00		
Thos. Clarence.....	18 00		73 00
Evans, Mr. a Mrs. John L.....	40 50	32 00	
Llywelyn L.....	10 00		82 50
Evans, Evan J.....	26 25		26 25
Evans, John R.....	105 05		105 05
Evans, Rees.	2 00		2 00
Foster, Mr. a Mrs. Evan.....	134 00	25 00	
John C.....	51 00	5 00	
Harriet E.....	25 00		220 00
George, Mr. a Mrs. John C.....	405 00	5 00	
John Gilbert.	6 00		
Maurice Nelson.....	6 00		422 00
Goodwin, Mrs. Mary.....	65 00		65 00
Griffith, Mr. a Mrs. David T.....	11 50		11 50
Gliffith Elizabeth.....	1 50		1 50
Griffith, Mrs. Ellen.....	5 00		5 00
Griffith, John.....	12 00	4 00	16 00
George, Mrs. Richard T.....	1 00		1 00
Hughes, Mrs. Jane.....	30 25		
Mary Ann.....	60 25		90 50
Hughes, Mr. a Mrs. Edward R.....	76 00	34 00	
Hattie	5 00		
Annie May.....	5 00		120 00

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwalt.	Cyfanswm Teuluaidd.
Hughes, Mr. a Mrs. John R	\$ 27 50	\$ 5 00	\$ 32 50
Hughes, Mr. a Mrs. John Richard.....	5 00		5 00
Hughes, Mr. a Mrs. David T.....	35 00	36 00	
Margaret Ann.....	15 00		
Robert W.....	5 00		
David J.....	5 00		
John Einion.....	25 00		121 00
Hughes, William J.....	13 50		13 50
Humphrey, Ellis.....	27 00	50	27 50
Jones, Mr. a Mrs. David M.....	410 00	11 00	
Jones, Mrs. Mary Jane.....	27 00		
Peter Everett.....	10 00		
Anna Laura.....	30 50		488 50
Jones, Mr. a Mrs. Morris B.....	522 00	26 00	
Morgan Palmer.....	10 00		
Laura Edwena.....	5 00		573 00
Jones, Mr. a Mrs. David B.....	338 00	27 00	
Mary Ceridwen.....	2 00		
Laura Bebb.....	2 00		
Ann	2 00		371 00
Jones, John Jervis.....	10 00		10 00
Jones, Mr. a Mrs. John Brough.....	352 00	26 00	
Ellinor Laura.....	5 00		
Elizabeth Mildred.....	5 00		388 00
Jones, Mrs. Sarah S.....	210 00		
Richard W.....	255 00	32 00	497 00
Jones, Mr. a Mrs. David T.....	153 00	34 00	
Oddie Ann.....	15 00		202 00
Jones, Mrs. Jemimah.....	10 00		10 00
Jones, Mr. a Mrs. William E.....	105 00	5 00	
Henry R.....	100 00	5 00	215 00

		Tal mewn Arian.	Mewn Gwaltb.	Cyfanswm Teuluaid.
Jones, Mr. a Mrs. Lewis M.....	52 00			
Elizabeth Lenora Alban.....	25 00		77 00	
Jones, Mrs. Elizabeth T.....	30 00		30 00	
Jones, Mrs. Margaret (Col.).....	50 00		50 00	
Jones, Mr. a Mrs. Edward W.....	300 00	21 00		
Maggie	5 00		326 00	
Jones, Mr. a Mrs Thomas A.....	5 25			
Thomas Jr.....	1 00			
Sarah.....	25		50	
Jones, Mr. a Mrs. John W.....	111 50	22 00		
Edith	26 00			
Eva.....	5 00		164 50	
Jones, Mrs. Margaret J.....	11 00		11 00	
Jones, Mr. a Mrs William H.....	209 50	12 00		
Benjamin F.....	25 00			
Alice	1 00			
William Chalmers.....	2 00		249 50	
Jones, Mr a Mrs Edward E.....	150 00	18 00	168 00	
Jones, Mr. a Mrs. Moses P.....	62 00	9 00		
Mary Alice.....	26 00		97 00	
Jones, Mr. a Mrs. John E.....	50 50	7 00	57 50	
Jones, Mr. a Mrs. Thomas W.....	25 50	21 00		
Howell	35 50			
Morris H.....	10 00			
Hannah.....	5 50		97 50	
Jones, Mr. a Mrs. Lewis W.....	50 00	10 00	60 00	
Jones, Mr. a Mrs. David O.....	113 00	10 00	123 00	
Jones, Robert S.....	448 65	10 00	458 65	
Jones, Evan S.....	25 00		25 00	

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwalt.	Cyfanswm Teuluaid.
Jones, Mr. a Mrs. John G.....	\$ 20 00	\$ 7 00	\$
Ellen M.....	10 00		
Jennie.....	10 00		
Gabriel William.....	15 00		
Uriel John.....	1 00		
Edith Cathrine	1 00		
Thomas Llywelyn.....	1 00		
Idris Idwal.....	1 00		
Blodwen Laura.....	1 00		
Menai Ann.....	1 00		68 00
Jones, Mr. a Mrs. Thomas Charles.....	100 00	9 00	109 00
Jones, Stephen.....	26 02	4 00	30 02
Jones, Mr. a Mrs. John Elias.....	5 00	15 00	
L. Saunders.....	1 00		
John Everett.....	1 00		22 00
Jones, Mr. a Mrs. John E. (crydd).....	10 00		10 00
Jones, Mr. a Mrs. David E.....	6 00	19 00	
Evan T.....	5 50		
John C.....	6 00		
Hugh T.....	1 00		37 50
Jervis, Richard.....	406 00	2 00	
Mary Ellen.....	50 00		458 00
Jenkins, Mr. and Mrs John L.....	10 00		
Jennie Davies.....	2 50		
Ella Margretta.....	5 50		15 00
Lloyd, Mr. and Mrs. John B.....	16 00	7 00	
James Russel.....	5 00		28 00
Lloyd, Mr. a Mrs. Evan E.....	30 00	2 00	
John Calvin.....	7 00		39 00
Morgan, Parch John P.....	50 00		
James Price.....	79 00	21 00	
Ann	15 00		
Elizabeth	15 00		
Margaret Lee.....	15 00		195 00

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwaith.	Cyfanswm Teuluaidd.
Morgan, Mrs. Elizabeth J.....	\$105 00	\$	\$105 00
Morgan, Mr. & Mrs. William C.....	107 00	9 00	
Mattie E.....	10 00		
William T.....	5 00		
Esther Ann.....	2 50		
Agnes M.....	2 50		
Lawrence Ervil.....	1 00		
Leonard Richard	1 00		
Blodwen.....	1 00		139 00
Morgan, Joseph T.....	1 00		1 00
Morris, Mr. & Mrs. Thomas J.....	161 00		161 00
Morris, Mrs Margaret.....	120 00		
Maggie	25 00		
Fred O.....	50 00		
Estella Margretta.....	5 00		
Luella Anetta.....	5 00		205 00
Morris, Mr. & Mrs. Eben.....	51 00	13 00	
Owen Elliot.....	1 00		
Thomas Gordon.....	1 00		
David Gleason.....	1 00		67 00
Morris, Mr. & Mrs. David C.....	100 00	2 00	102 00
Meredith, Mr. & Mrs. Evan.....	16 00		16 00
Meredith, Mr. & Mrs. William.....	100 00	28 00	
Mary Jervis.....	10 00		
Ann Louise	5 00		143 00
Parry, Mr. & Mrs. Edward.....	25	3 00	3 25
Price, Mr. & Mrs. John G.....	15 75	11 00	
Jenkin J.....	1 00		27 75
Price, Isaac.....	25 00		25 00
Pugh, Mrs. Martha.....	11 00		
Yn enw ei diweddar fab David E. Pugh..	100 00		111 00

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwalth.	Cyfrannswm Teuluaidd.
Pugh, Mrs. Owen.....	\$ 25 00	\$ 11 00	\$
Hugh E.....	51 01		
Elizabeth.....	25 25		
Mary Ellen.....	25 00		
Laura.....	25 50		
David G.....	50 00		212 76
Owen, Mrs. Rachel.....	50 00		
John Beynon.....	5 50		55 50
Owen, Mr. a Mrs. Owen B.....	100 00	32 00	
Rachel Irene.....	3 00		135 00
Owens, Mr. a Mrs. David.....	5 00		5 00
Owens, Mrs. Hannah.....	52 00		52 00
Owens, Dr. Owen W.....	26 00		26 00
Rees, Mr. a Mrs. John H.....	355 00	91 00	446 00
Rees, Mr. a Mrs. David W.....	126 00	15 00	
Sarah Elizabeth	10 00		151 00
Rees, Mrs Jane.....	10 50		10 50
Rees, Thomas J.....	1 00		
William J.....	25 00	3 00	29 00
Richards, Mr. a Mrs. John.....	101 00		
Mary Ellen.....	20 00		
John Mills.....	25 00		146 00
Richards, Mr a Mrs. Hugh O	25 00	7 00	32 00
Richards, Jennie M	53 00		
Prof. John H.....	15 00		
Heber.....	3 00		71 00
Roberts, Rev. E. a Mrs.....	155 00		
John Rhys.....	20 00		
Blodwen.....	10 00		
Griffith Ellis.....	10 00		
Jane Olwen.....	10 00		
Edward Howell.....	10 00		215 00

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwylt.	Gyfanswm Teuluaudd.
Roberts, Mr. a Mrs. Hugh.....	\$ 50 00	\$ 25 00	\$
Owen.....	2 00		
Thomas Pierco.....	2 00		
Stanley.....	2 00		
Annie Mable.....	2 00		83 00
Thomas, Mr. a Mrs. John T	200 00		200 00
Thomas, Mr. a Mrs. Robert R.....	200 00	1 00	201 00
Thomas, Mr. a Mrs. Hugh R.....	30 75	3 00	33 75
Thomas, Dr. Thomas R.....	5 00		5 00
Thomas, Mr. a Mrs. Joseph E.....	55 00	8 00	
Eben R.....	20 00		
Joseph R.....	20 00		
Mary Ellen.....	10 00		
Maggie Ann.....	10 00		
J. Leonard.....	5 00		
Jervis O.....	5 00		133 00
Thomas, Mr. a Mrs. Morgan N.....	38 00		38 00
Tudor, Richard B.....	25 00		
Sedora.....	25 00		
Viola.....	25 00		75 00
Whittington, Mrs. Mary.....	125 00		125 00
Williams, Mrs. Ann.....	10 00		10 00
Williams, Mr. a Mrs. David W.....	200 00		
Mary Frances.....	50 00		
Morgan Elmer.....	25 00		
William Olwin.....	5 00		280 00
Williams, Mrs. Elizabeth.....	50 50		
Nora	25 00		75 50
Williams, Mr. a Mrs. William R.....	11 50	2 00	
G. Edgar.....	2 00		
John Sherman.....	2 00		
Edith Ellinor.....	1 00		18 50

	Tal mewn Arian.	Mewn Gwalt.	Cyfanswm Teuthraidd.
Williams, Mr. a Mrs. Wm. T.....	5 00	16 00	
Evan T.....	50		
Annie.....	50		
Mary	50		
Robert.....	50		23 00
Wilson, Griffith.....	35 00		35 00
Y Gymdeithas Ymdrechol.....	121 27		121 27
K. P. Lodge. Venedocia No. 177.....	28 75		28 75
RHODDION GAN GWVNIOEDD.			
Barkhoff Co	59 25		59 25
Schwab & Seereomb Co.....	25 00		25 00
Buckeye Bell Co.....	22 52		22 52
Edwards Slate Co.....	46 25		46 25

SYLWER:—Ymgymroedd y chwiorydd a chaesglu at y Carpet; a chafwyd ef yn rhad trwy law, Mr. James O. Roberts, Van Wert, yr hwn a'i gwniodd, ac a'i gosododd yn drefnus ar yr holl gapel, am \$290. Casglodd y chwiorydd \$5 00 dros ben talu am dano; ond aeth nifer o enwau y cyfranwyr at y carpet ar goll, ac oherwydd hyn nis gallwn roddi y rhestr hon i mewn; a dyna yr unig beth na roddir *credit* personol am dano.

CYWIRIAD:—Mae cyfraniad Willie T. Morgan yn \$10 ac nid \$5 00 fel y dodwyd yn y rhestr.

SEION.

	At y Capel.	At y Fenestr.	Cyranswm Treuulaidd.
Breese, Mr. a Mrs. John D.....	\$ 20 00	2 00	\$
Jennie.....	2 50		
David J.....	2 50		27 00
Breese, Mrs. Sarah.....	2 00		2 00
Breese, Mr. a Mrs. Thomas O.....	5 00	2 00	7 00
Breese, John R.....	1 00		1 00
Davies, Mr. a Mrs. David E.....	20 00	5 00	
Richard T.....	10 00		
Mary Ann.....	10 00		
E. Minor.....	10 00		55 00
Davies, Mrs Hannah.....	10 00	2 00	
David E.....	10 00		22 00
Davies, Mr. a Mrs. John E.....	5 25	1 00	6 25
Decker, B. Clifford.....	1 00		1 00
Evans, Mrs. Mary.....	5 00		5 00
Evans, Mr. a Mrs William E.....	2 25		2 25
Edwards, William C.....	25		25
Edwards, Mrs. Jane.....	1 00		
Ruth	50		
Bessie.....	50		2 00
George, Mr. a Mrs. John.....	25 50	2 00	27 50
George, Mr. a Mrs. William.....	10 00		10 00

		At y Capel.	At y Ffenerir.	Cyfanswm Teuluaidd.
George, Mr. a Mrs. Moses.....	\$ 5 25	* 1,00	\$ 6 25	
Hughes, Mr. a Mrs. Thomas R.....	20 00	2 00	23 00	
Hughes, Richard M.....	2 00		2 00	
Hughes, R. T.....	1 00		1 00	
Hughes, Sarah.....	1 00		1 00	
Hughes, Evan J.....	3 00	1 00	4 00	
Hughes, Mr. a Mrs. Hugh O.....		1 00	1 00	
Jones, Mr. a Mrs. Abraham.....	10 00	2 00	12 00	
Jones, Mr. a Mrs. Griffith H.....	11 00	3 00		
Margaret Howell.....	2 00			
Elinor Blodwen.....	2 00			
Ruth A.....	2 00		20 00	
Jones, Mr. a Mrs. Edward.....	10 00			
Ann.....	5 00			
Jane M.....	5 00		20 00	
Jones, Benjamin F.....	5 00		5 00	
Jones, Mr. a Mrs Peter H.....	5 00		5 00	
Jones, Mr a Mrs David J.....	32 00	5 00		
John S.....	5 00			
Lizzie Ann.....	5 00			
D Edwin.....	5 00			
Ada C.....	2 00			
Mary	2 00			
Evan Emlyn.....	1 00		57 00	
Jones, Mr. a Mrs. John J.....	20 50	5 00		
Mary E	5 00			
Annie J.....	5 00		35 50	
Jones, Mr. a Mrs. Richard H.....	20 00	1 00		
Margaret H.....	5 00			
Lizzie Jane	5 00			
Susie II.....	1 00			
Abram.....	1 00			
Mary Hazel	1 00		34 00	

		At y Capel.	At y Fenestr.	Cyfanswm Teuluidd.
Jones, Mr. a Mrs. David John.....	\$ 8 00	\$	\$	
Arthur.....	10 00			
Susie.....	2 00			
Bennie.....	2 00			23 00
Jones, Mr. a Mrs. John M....	5 00	2 00		7 00
Jones, Mrs. Elizabeth F.....	5 00	1 00		6 00
Jones, Mr. a Mrs. Abraham B.....	30 00	1 00		
Howell A.....	5 00			
T. Alban.....	5 00			
Margaret Ann.....	5 00			
Oscar B.....	50			
John Irwin.....	50			
Gladys.....	50			
Eunice.....	50			
William Hayden.....	50			48 50
Jones, Mr. a Mrs. Humphrey H.....	20 00	2 00		22 00
Jones, Mr. a Mrs. Edward R.....	10 00	1 00		11 00
Jones, D. D.....	5 00	50		5 50
Jones, William D.....	2 00	1 00		3 00
Jones, Hopkin.....	2 00	1 00		3 00
Jones, J A.....		1 00		1 00
Jones, Evan H.....		10		10
Lewis, Mr. a Mrs. John D.....	20 00	5 00		25 00
Lewis, Mr. a Mrs. David.....	5 00			5 00
Lloyd, Mr. a Mrs. Richard.....	5 00	1 00		
Mary J.....	25			6 25
Morris, Mr. a Mrs. John E.....	15 00	50		15 50
Owens, Richard W.....	5 00			5 00
Owens, Thomas W.....	50			50
Price, Mr. a Mrs. James R.....	5 00			5 00

	At y Capel.	At y Ffenestr.	Cytanswm Teuluaidd.
Price, Mr. a Mrs. Allen.....	\$ 5 00	* 50	* 5 50
Price, Mr. a Mrs. David.....	5 00	25	
David W.....	3 00		8 25
Prichard, Mr. a Mrs. Richard L.....	25 50	1 00	26 50
Prichard, John E.....	10 00		10 00
Rowlands, Daniel.....	5 00	1 00	6 00
Rees, Thomas W.....	10 00		
John W.....	5 00		
William.....	1 00		16 00
Thomas, Mr. a Mrs. Richard T.....	10 00		10 00
Thomas, James.....	5 00		5 00
Thomas, Hugh R.....	1 00		1 00
Williams, Mrs. Cathrine.....	5 00		5 00
Williams, Mr. a Mrs. Evan B.....	1 00	1 00	2 00
Cyfanswm.....			<u>\$680 60</u>

HOREB.

	At y Capel.
Daniels, Mr. a Mrs. John.....	\$ 5 00
Davies, Mrs. David O. a'r Plant.....	20 00
Davies, Mrs. Daniel J.....	2 00
Dolby, Lincoln	5 00
Hughes, Joseph.....	25 50
Hughes, David.....	10 00

At y Capel.

Jones, Mr. & Mrs. John D.....	100 00
Jones, Mr. & Mrs. Evan R.....	20 00
Jones, William W.....	20 00
Jones, Mr. & Mrs. Thomas T.....	22 00
" " ".....	5 00
" " ".....	5 00
Jones, Mrs. Ann L.....	5 00
Jones, Mr. & Mrs. John L.....	25 00
Jones, Mr. & Mrs. John J.....	10 00
Jones, Thomas J.....	5 51
Jones, Mr. & Mrs. Thomas S.....	6 00
Jones, John S.....	6 00
Jones, Mr. & Mrs. Henry S.....	5 00
Jones, David S.....	3 50
Jones, Mr. & Mrs. Jonah ar Plant.....	3 00
Morgan, Mr. & Mrs. Morgan H.....	105 00
Morgan, Mr. & Mrs. John H.....	25 00
Morgan, William J.....	5 00
Morgan, Mr. & Mrs. Evan T.....	100 00 · 13 00 (Gwaith)
Morgan, Homer.....	5 00
Morgan, John Edgar.....	5 00
Morgan, Talford.....	5 00
Morgan, Mary Elizabeth.....	5 00
Morgan, Annie Velma.....	5 00
Morgan, Mr. & Mrs. Henry H.....	5 00
Rees, Mr. & Mrs. Evan C.....	20 00
Rees, Mr. & Mrs. John E.....	20 00
Roberts, Mr. & Mrs. William.....	10 00
Thomas, Mr. & Mrs. Hugh.....	5 00
Thomas, Mr. & Mrs. Robert E.....	5 00
Thomas, Evan.....	50
Thomas, Mr. & Mrs. Robert X.....	5 00
Williams, Mr. & Mrs. George H.....	2 00
Cyfanswm.....	\$641 01

BETHEL.

	At y Capel. Mewn Aran	Mewn Gwalia	Cyfanswm
Broose, Mr. a Mrs. Richard.....	15 00		
Hughes, Mr. a Mrs John R.....	30 00		
Hughes, Elizabeth Margaret.....	5 00		
Jones, Mr. a Mrs. Edward T. (ffenestr)....	50 00		
Morris, Mr. a Mrs Evan.....	10 00	1 00	11 00
Owen, Mr. a Mrs. Richard E.....	20 00	1 00	21 00
Owens, Mr a Mrs. David J.....	21 00	2 00	23 00
Owens, John P.....	1 00		
Owens, Mr. a Mrs. David R.....	5 00		
Owens, Mr a Mrs. Thomas G.....	5 00	4 00	9 00
Owens, William Russel.....	1 00		
Owens, John J.....	1 00		
Williams, Mr. a Mrs William W.....	10 00	50	10 50
Thomas, Mr. a Mrs. E. Williams.....	5 00		
 Cyfanswm.....			\$179 00

YR EGLWYS BRESBYTERAIDD

The First Presbyterian Church, of Venedocia.

NOTE:—The Bell Money is included in the first column.

	For the Church.	For the Window.	Total.
Baxter, O. M.....	\$ 25	\$ 25	\$ 25
Blosser, O. J.....	1 25		1 25
Clug, Charles A.....		1 00	1 00
Distler, Mrs. J. a Son.....		2 00	2 00
Dorman, H. H.....	2 50	2 00	4 50
Dorman, Ottis.....	50		50
Davies, John E.....	1 00		1 00
Edwards, J. J.....		5 00	5 00
Evana, Mr. a Mrs. Richard W.....	1 00		1 00
Evans, Mrs. Sarah.....		5 00	5 00
Evans, Edgar.....		1 00	1 00
Evans, Bertha.....		1 00	1 00
Evans, David C.....		1 00	1 00
Foster, E S.....	10 00	5 00	15 00
Hughes Hugh J.....	2 25		2 25
Grady, W. H.....	1 00		1 00
Jones, Rev. a Mrs. D. E.....	22 15	5 00	27 15
Jones, Jane Persis.....	3 50		3 50
Jones, Laura Frances.....	3 50		3 50
Morgan, Mr a Mrs. T. S.....	5 00	5 00	10 00
Morris, Mr a Mrs. John C.....	50	5 00	5 50
Nicholais, Martha.....	1 00	2 00	3 00
Owens, Thomas J.....		5 00	5 00
Owens, Mrs. E. J.....		2 00	2 00
Oliver, R. M.....		1 50	1 50
Smith, E G.....	5 00		5 00

		For the Church.	For the Window.	Total.
Thomas, James (Gwaith \$1 00).....	\$ 1 00	\$ 1 00	\$ 2 00	
Uhl, Mr. a Mrs.....	5 00	2 00	7 00	
Uhl Jr , John.....	2 00	1 00	3 00	
Uhl, Edward J.....	50		50	
Total.....			\$121 40	

VAN WERT.

Brumback, D. L.....	\$ 5 00
Berry, T. M.....	10 00
Clark & Son, James.....	5 00
Clark, Mayme.....	1 00
Downing, Eli.....	5 00
Davies, Henry.....	25 00
Evans Brothers.....	10 00
Evans, Mrs Jane E.....	5 00
Evans, David J.....	5 00
McGavren Dr G. W.....	50 00
Morgan, Dr. R J.....	25 00
Morgan, Dr. D. H.....	5 00
Morgan, Mr. a Mrs. Llewelyn C.....	15 00
Malick, I. H.....	5 00
Mc-Intyre, Patrick.....	1 00
Hughes, William T	25 00
Heistand, W. H.....	2 00
Hines, Dr J. A.....	1 00
Jones, Mr. a Mrs. Wm. B.....	50 00
Jones, D. Clifford.....	1 00
Jones, Ru-sel G.....	1 00
Jones, T. E.....	1 00
Johns, Ira.....	1 00
Lawrence, W. C.....	10 00
Lowrey, James L.....	1 00
DePuy, Frank.....	1 00
Reid Jr , J. P.....	5 00

Rupright, J. C.....	1 00
Sidle, J. F.....	1 00
Swartout, O. D.....	5 00
Wilson, Judge W. W.....	5 00
Wilson, George E.....	10 00
 Total.....	\$293 00

DELPHOS.

Breese, David J, (at y ffenestr).....	8 00
Commercial Bank.....	15 00
Claypool, J. H.....	50
Cash.....	3 00
Dolby, W. T.....	5 00
Davies, E. R.....	50
Evans, R. W.....	5 00
Edwards, Dr. Edward.....	10 00
Flooding, W. E.....	50
Delphos Hardware Co.....	5 00
Jettinghoff Brothers.....	5 00
Jones, Mary.....	5 00
Jettinghoff, David.....	1 00
King Brothers.....	5 00
Kollsmith, Fred.....	3 00
Lang & Co. G. F.....	5 00
Lindeman, B. F.....	5 00
Lindeman, Alex.....	1 00
Muller, John.....	5 00
Miller, A. F.....	50
Roth Brothers.....	5 00
Ray, C. H.....	50
Ricker, Herman.....	10 00
Roberts, Samuel.....	1 00
Shenk, S F. & Co.....	5 00
Schaegar, C. & Son.....	5 00
Sbaffer, Jacob.....	1 00
The Model.....	2 00
Vonderembse, J. F.....	2 00
Williams, J. K.....	1 00
Wahnhoff, J. H.....	1 00
 Total.....	\$122 50

COLUMBUS.

Chapman, Mrs.....	2 00
Durstine, Lee P.....	5 00
Howell, Dr. a Mrs.....	25 00
Jones, Mary T.....	20 00
Jones, John Albert.....	5 00
Jones, Sarah H.....	5 00
Lloyd, Mrs. James.....	10 00
Roberts, Mrs David.....	5 00
Williams, Mrs. Thomas D.....	1 00

Total..... \$ 78 00

1946357

EGLWYS Y T. C. YN CINCINNATI.

(Derbyniwyd a ganlyn ddydd yr agoriad at y Capel:)

Blackburn Family.....	3 00
Evans, Edward F.....	25 00
Howells, Mrs Sarah.....	10 00
Rees, Jennie.....	2 00
Salathia, Mrs. Jennie.....	5 00

Cyfanswm..... \$45 00

Cyfraniadau yr eglwys yn Cincinnati at ffenestr trwy law eu
gweinidog:—

Bowen, Ebenezer.....	5 00
Breese, Andrew J.....	5 00
Davies, D. P., Norwood.....	5 00
Davies, Annie.....	2 00
Davies, Mary M., Nassau St.....	1 00
Davies, Prof. David, Baymiller.....	1 00

Evans, Ebenezer.....	\$ 1 00
Evans, James, River View.....	1 00
Evans, Thomas, Pleasant View.....	1 00
Evans, Lewis, Laurel St.....	1 00
Griffith, Rev. H. W.....	5 00 - /
Griffith, David.....	2 00
Groger, Mrs. Freeman St.....	2 00
Humphreys, Annie.....	1 00
Humphreys, Mrs. Thomas.....	50
Howells, Humphrey.....	2 00
Howells, Thomas.....	1 00
Howells, Mrs. Jane.....	1 00
Howells, Mamie.....	1 00
Howells, Mrs. Sarah, Hartwell.....	5 00
Jones, Mary M.....	5 00
Jones, Ellen.....	3 00
Jones, Thomas, Russel St.....	1 00
Jones, Mrs. Jane, Russel St.....	1 00
Jones, Newton T., Russel St.....	1 00
Jones, Grace, Russel St.....	1 00
Lewis, Mrs. Mary, Third St.....	3 00
Newport, Mrs. Richard.....	2 00
Pugh, John D., McMillen St.....	5 00
Reese, Jennie, McMillan St.....	2 00
Richards, Jennie, Newport.....	50
Williams, Stair Builder.....	1 00

Total..... \$65 00

CYLCH JACKSON.

VENEDOCIA, OHIO, Hydref 16, 1898.

Rhestr o enwau a symian a gyfranwyd ac a gyflwynwyd gan nifer o drigollon Jackson a Galliai trwy'r gynnorthwyo ei chwaer Eglwys yn Venedocia i ddilen dyled eu capel, ar ddydd ei agoriad. Gan ymdeimlo mae hyn ydylw ein braint yn gystal a'n dyledswydd fel cydweithwyr Duw yn Nghrist Iesu.

Alban, Thomas J.....	\$ 1 00
Alban, John J.....	2 00

Alban, Mrs. L. E.....	\$ 50
Alban, Johnnie.....	50
Alban, Mrs. Annie.....	25
Cash.....	25
Cash.....	50
Davis, Ceynor B.....	50
Davies, Maggie.....	5 00
Davis, D. E.....	25
Davis, Lot.....	2 00
Davies, Evan W.....	1 00
Davis, David B.....	50
Davis, Mrs. James J.....	5 00
Davis, James J. B.....	1 00
Davis, Mrs. Evan D.....	50
Davis, Pearl.....	50
Davis, David.....	1 00
Davis, Homer	1 00
Davis, Newton.....	25
Davis, T. E.....	1 00
Davis, Catharine.....	1 00
Davis, Evan L.....	1 00
Evans, Jennie.....	50
Evans, W. W., Wellston.....	2 00
Evans, Mrs. Ellen.....	1 00
Evans, Mrs. D A.....	50
Edwards, Lizzie.....	50
Edwards, Mrs. Late Rev. Isaac.....	5 00
Evans, John O.....	50
Evans, John I.....	2 00
Evans, David D.....	1 00
Evans, Mrs. Wibifred.....	1 00
Evans, Elizabeth.....	25
Evans, Mrs. Elizabeth.....	3 00
Evans, John R.....	25
Gipe, W. C	25
Griffith, Evan.....	1 00
Griffith, Thomas.....	1 00
Hughes, Ellen.....	50
Hughes, Mrs. Thomas.....	50
Hughes, Thomas J.....	5 00
Hughes, Dr. E E.....	25 00
Hopkins, Owen.....	1 00
Hughes, Mary.....	25
Hughes, Helen.....	50 00
Hughes, W. E.....	25
Hopkins, Hannah.....	50
Jones Samuel J.....	50
Jenkins, Leah.....	50

Jones, Arthur J.....	*	50
Jones, Mrs. Sarah S.....		1 00
Jenkins, Thomas D.....		2 00
Jones, D. L.....		25
Jones, Rees J.....		1 00
Jenkins, John J.....		1 00
Jones, John D.....		1 00
Jones, D. J.....		1 00
Jones, Lizzie J.....		1 00
Jones, Morgan J.....		50
Jones, Elizabeth		1 00
Jones, T. S.....		.50
Jones, Mrs Dr. E S.....		5 00
Jones, Mrs. John J.....		1 00
Jones, David D.....		50
Jones, William D.....		50
Jones, David T.....		50
Jones, Joseph G.....		50
Jones, H.....		50
Jones, Annie.....		50
Jones John Webster.....		1 00
Jenkins, J. D.....		5 00
Jones, Mrs. Joseph J.....		3 00
Jones, J. C.....		20 00
Jones, D. J.....		50
Jones, T. J.....		25
Jones, Mrs. D. W.....		1 00
Jones, William.....		1 00
Jones, A. M.....		1 00
Jones, E F.....		1 00
Jones, David C.....		5 00
Klug, Myrtie.....		1 00
Lewis, Elizabeth.....		50
Lewis, Mrs. DiM.....		50
Lewis, John L.....		10
Morgan, Moser T.....		1 00
Morris, Mary Jane.....		50
Mortis, John.....		50
Morgan, W. W.....		1 00
Morgan, Enoch.....		50
Morgan, D S.....		1 00
Morgan, G. S.....		1 00
Morgan, David & Sarah Ann.....		1 00
Morgan, Mrs. H. M.....		1 50
Morgan, Isaac M.....		1 00
Morgan, Mrs. W. T.....		1 00
Morgan, David.....		25
Morgan, John M.....		1 00

Rees, Thomas.....	\$ 1 00
Sadrach, John.....	1 00
Thomas, William A.....	50
Thomas, Enoch S.....	2 00
Thomas, James.....	25
Thomas, Mrs John J.....	2 50
Thomas, Thomas J.....	1 00
Thoumas, Lemuel.....	2 00
Thomas, Henry.....	25
Williams, George O.....	2 00
Williams, J. J.....	1 00
Williams, Morgan J.....	2 00
Williams, Ruth.....	1 00
Williams, Mary.....	1 00

Duw a'ch bendithio, a thywyned ei wyneb arnoch; a phreswylied Ysbryd Crist, nid yn unig yn eich teml, ond hefyd yn mhab calon o'r eiddoch, o'r awr hon hyd byth.

Yr eiddoch dros y cyfranwyr,

JAMES D. JENKINS.

DIEITHRIAID AT Y CAPEL.

Contributions From Strangers Not Included in the Foregoing Lists.

Arnold, Elijah.....	\$ 1 00
Bennett, Evan.....	5 00
Bennett, John.....	1 00
Burnett, Jessie...	5 00
Bennett, Joseph.....	1 00
Baxter William H.....	1 00
Book, J. A.....	1 00
Breese, James D., Gomer.....	50
Blin, Toledo.....	1 00
Brawd o Gomer.....	1 00
Crawford, Frank.....	50
Cash.....	1 00
Gyfaill.....	1 00
Davies, Wm. L.....	5 00

Davies, Daniel, Mendon.....	\$ 5 00
Davies, D. D., Rev. D., Oshkosh, Wis...	5 00
Duprey, F. M.....	2 00
Duprey, G. W.....	50
Davies, Griff. R., Mid. Gran , N. Y.....	5 00
Evans, David S., Gomer.....	1 00
Evans, Rev. Rowland H., Cambria, Wis.	55 00
Evans, R. N., Gomer.....	1 00
Evan T. Davies, Middle Point.....	10 00
Edwards, Evan E., Leatherwood.....	50
Foster, Esq., Wm J., Middle Point.....	5 00
Friend	20 00
Griffith, Edward P., Leatherwood.....	1 00
Howell, Mr. & Mrs Thos H., Racine, Wis.	10 00
Howell, George, Racine, Wis.....	5 00
Hughes, William, Gomer.....	1 00
Ireland, J. S.	1 00
Jones, William S., Middle Point.....	1 00
Jones, John E., Middle Point.....	2 00
Jarvis, M. William.....	50
James, Mrs. R-v. Dr., Manchester, Eng	5 00
Jacobi, Peter.....	1 00
Lloyd, Rev. John, Convoy	11 00
Lawrence, Elmer.....	50
Morgan, Rev. J. Coslett.....	2 00
Morgan, J. P., Gomer.....	5 00
Morgan, J. J., Gomer.....	50
Mark, John	5 00
Meredith, Evan H., Gomer.....	5 00
Meredith, Miss Jane, Gomer.....	1 00
Moore, David.....	1 00
Meyars, Joe.....	5 00
Oacks, Crist.....	25
Owen, Prof Hugh, Ada.....	10 00
Owen, Miss Jannie Bebb, Newark.....	5 00
Pollock, W. H.....	25
Parkinson, James.....	25
Pritchard, John W., Chicago.....	1 00
Price, T. E., Gomer.....	1 00
Price, Mr., Lima.....	1 50
Russel, E. E.....	1 00
Rees, Rev Wm M.....	10 00
Rees, Thomas W., Gomer.....	5 00
Roberts, Trnman.....	1 00
Rhorrig, Charles.....	25
Rusklin, Theodore.....	50
Ridenour, B. F.....	1 00
Slan, W. L.....	1 00

Towsend, E.....	\$ 1 00
Thomas, Rev. J. G., Lima.....	3 00
Williams, Mrs. Elizabeth, (Family) Gonier	10 00
Williams, Miss Hannah, Gomer.....	5 00
Williams, Evan, Iowa.....	2 00
Williams, John M.....	50
Wyandt, Simon.....	5 00
Wyandt, John.....	50
Walford, W. J.....	1 00
Wagner, Peter.....	25
Wigley, David B, Racine, Wis.....	5 00
Wing, Mr., Ft Wayne, Ind.....	10 00
York, A. M.....	1 00

Total \$281 75

STRANGERS FOR BELL.

Butler, John.....	\$ 50
Clark, Henry.....	25
Denison, Sam.....	25
Drury, C. M.....	25
Denison, Charles.....	25
Gengler, J.	50
Griffith, T. Solomon, Utica, N. Y.	2 00
Jones, Hon John J., Castleton, Vt.....	1 00
Jones, Rev. David M., Fair Haven, Vt....	25
Johnson, A. C.....	25
Muller, Chas	1 00
Protzman, William T.....	10
Peiffer, Dr., Elgin.....	1 00
Roth, Frank.....	25
Slane, W. S.....	1 00
Sleaty, Isaac.....	25
Shanley, D. D.....	50
Weller, J.....	25

Total..... \$9 85

CRYNODEB O'R DERBYNIADAU.

Mewn arian o Salem.....	\$15,094 74
Seion	680 60
Horeb	641 01
Bethel	179 00
Yr Eglwys Presbyteraidd.....	121 40
Van Wert.....	293 00
Delphos.....	122 50
Columbus	78 00
Cincinnati	110 00
Gylch Jackson.....	230 10
gan ddieithriaid Eraill.....	281 75
Ddieithriaid at y Gloc'h	9 85
Casglwyd at y Carpet gan y chwiorydd.....	295 00
Casgliad Agored ddydd yr Agoriad.....	44 86
Am lechan gan Mr. R. O. Evans.....	1 20
<hr/>	
Cyfanswm mewn arian.....	18,173 01
Mown gwaith oddi wrth Salem.....	1,189 50
Gwaith tu allan i Salem.....	22 50
<hr/>	
Cyfanswm yr oll.....	\$19,385 01

Daeth yr holl addewedion i mewn ond \$12.00 a'r rhai hyny gan ddieithriaid tu allan i'r cylch.

Y TALIADAU.

I'r Cymerwr (Contractor) sef J. S. Zook, Van Wert.....	\$11,245 62
I'r Cynllunydd (Architect) sef Wing & Mahurin, Ft. Wayne, Ind.....	320 00
I Mr. David W. Evans am Dir (land) \$75 00 Symud y cae (moving fence) \$9.15.....	84 15
Am adurno y murian oddi mewn, fes frescoing i O. J. Kover & Son, Ft. Wayne.....	327 29
Am yr Organ i Barkhoff Co., Latrobe, Pa.....	1500 00
I Schwabb and Sercomb, Milwaukee, Wis., am Furnaces Am Ddodrefn (Furniture) i Nat. Church Furniture, Richmond, Ind., \$485 00. A. H. Andrews, Chicago, chairs and pulpit \$300 00 W E Jones & Son, chairs \$68.87	380 00
I Buckeye Bell Co, Cincinnati am gloch.....	851 87
Von Geritchen Art Glass Co., Columbus, Ffenestri.....	345 80
I Edwards Co. am lechi (Slates).....	776 20
Buington Gas Machine and fixtures.....	524 45
Mr. James O. Roberts, Van Wert, Carpet.....	218 94
Edwards & Jones, Fence.....	290 00
Logan Bricks.....	221 82
I H. Malick, surveying.....	88 39
Freight, (elndlad) on plans.....	7 00
Pipes	2 03
Mr. D. T. Jones, Lumber.....	12 28
Profi (testing Organ).....	48 38
Amos Price, gwaith (labor).....	12 00
Varnish and varnishing.....	4 00
Herman Ricker, Delphos, Lumber.....	56 70
Treulian yr agoriad, (Dedication Expenses).....	63 56
Gas fitting and light holders.....	150 00
John W. Jones, gwaith, (labor).....	20 48
D. T. Jones, gwaith, (labor).....	37 00
John Ringwald.....	6 74
Stone	2 00
DeLong & Kline.....	24 61
Llog (Interest).....	10 00
Evan Foster, gwaith, (labor).....	13 68
I Delphos am ddrysau a choed (doors and lumber).....	5 75
John E Davies, gwaith, (labor).....	14 54
Basket and Tablecloth.....	5 00
Jones & Jones, Amrywieth (Standries) labor, cement, Seel-ceiling, nails, locks, etc.....	5 00
	186 09

Dear Howard,

Your letter concerning
me in October and until now I've
to my knowledge of the subject on
letter from Mr. Mullane: The pre-
Presbyterian Church of Venezuela,

Originally, there were
area from Wales.

Yours truly - John C. B.

November 7, 1963

Mr. Howard,

Your letter concerning Venedocia and its church reached me in October and until now I've not had time to answer. According to my knowledge of the subject and in answer to the questions in the letter from Mr. Hallinan: The present church is known as Salem United Presbyterian Church of Venedocia, Ohio.

Originally, there were three families that came to this area from Wales.

William Webb of Rhwysglaef, Dorewen, North Wales
Thomas Morris of Dolygweidil, Trefeglwys, North Wales
Richard Jervis of Llanbrynmair, Nort Wales

In October of 1847, Mr. Webb, who was 19th Governor of Ohio at the time, journeyed through Wisconsin, Illinois and Ohio looking for a suitable place in which to settle. He purchased land in York Township, Van Wert County and the three families settled here. They held their own prayer services for several years and their first service was held in April 1848. As the community grew, several ministers visited and performed services for the group. In 1851 they built their first church building which was about 20 by 30 feet. This building was known as the Welsh Methodist Church. In 1856 they built a second building somewhat larger and this was called the Calvinistic Methodist Church. This building was later moved adjacent to the structure which now stands and was used as an entertainment hall until it was torn down about 14 years ago. In 1869 a new church was built by the J.S. Zook contractors of Van Wert and was named The Salem Church.

Miamsville, The Presbyterian Church was organized here in 1895. Services for the group were held in the old school house located near the present bank park. Their first building was erected in 1896 and redecorated in 1911. On February 11, 1916 fire broke out and burned the church to the ground. It was never rebuilt. For a while services were held in a hall above the store and in Sale Church on Sunday afternoons. In 1919 the members of the Venedocia Presbyterian Church united with the Salem Church. It then became known as The Salem Presbyterian Church. At the time of the national meeting of the Southern Presbyterians the word Salem was added to the title and it is now legally called (about 1953) Salem United Presbyterian Church

Edward Roberts was the 6th minister. He was born in Llidiardion, North Wales, May 19, 1850. He studied at Princeton, was ordained by the Welsh Presbytery of the Synod of New York and Vermont on June 5, 1884, served in Greenville, New York 1884-1895 and in Venedocia from 1895 to 1913. He served as Secretary of the Board of Missions of the Welsh Presbyterian Church from 1913 to 1929 when he retired. He died in Madison, Wisconsin Nov. 21, 1935 and is buried in the Venedocia Cemetery.

I hope this is the information you were seeking and if I can be of further service to you, just ask.

Sincerely yours,

Beth Jones

William J. Hughes, gwaith, (labor).....	\$ 13 00
Cyfanswn taliau mewn Arian..... (What was paid out in cash).....	{ \$17,904 37
Gwaith y gwaith a roddwyd gan gynulleidfa Salem... Value of work voluntarily given by the congregation....	{ 1189 50
	_____
	\$19,093 87
Gwaith gan rai tu allan i Salem..... (Work given by those outside the congregation).....	{ 22 50
	_____
I wneyd i fynn ddiffyg yn nghanogl y Chwiorydd.....	\$19,116 37
Cyfanswm.....	1 25
Yn aros yn llaw y Trysorydd wedi talu y cyfan.....	\$202 89
	267

Mai 11, 1902, pasiwyd y pethau canlynol gan y gynulleidfa:-

1. Penderfynwyd fod y gweddill o'r arian i'w defnyddio gan y Pwyllgor i roddi drws allanol ar y fynedfa i'r Seler, ac i sterhau peiriant goleuo gyda y gwelliantau diweddaraf, ac i argraphu yr Adroddiad.

2. Penderfynwyd fod darlun o'r Gweinidog, y Capel Newydd, yr Ail Gapel, a'r Capel Cyntaf, os gellir ei gael, i fod yn yr Adroddiad.

Y DARLUNIAU

Trwy garedigrwydd Golygydd y Cyfaill cafwyd benthyg *cut* o'r capel newydd i'w roddi yn yr Adroddiad. Wele enwau y rhai sydd o flaen y capel a dechreu ar y chwith:-

Mr. D. W. Evans, Mr. a Mrs. D. M. Jones, Mr. Richard Jervis, Y gweinidog a'i wraig, Mr. John T. Thomas a Mr Thomas A. Alban.

Mae y darlun o'r hen oddi wrth pencil sketch a dynwyd gan Mr. Walter Evans; ac mae y caban log yn y darlun yn cynrychioli y lle cyntaf y cadwyd moddion Cymreig yn Venedocia. Diolchwr i'n cyfaill ieuanc am hwn.

77 00585 126

